

№ 103.

D. 30. Kwietnia.

PIĄTEK.

Rok 1824.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Zgon Zygmunta III, 1632.

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE
Minister Przydujący w Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Książ Maurycy Meier, Rządca Parafji Katolickiej w Mieście Szwajcarskiem Zurich, zaniósł prośbę do Jego Cesarsko Królewskiej Mości o dozwole nie zbierania między mieszkańcami Religji Rzymsko-Katolickiej berlu Jego uległemu dobrowolnej składki na rozprzestrzenienie Kościoła w Zurich, utrzymywanego z szcudroblowości iedynie prawowiernych, a z obszerności i urzędzenia, przeznaczenu swoiemu nieodpowiadającego. N. PAN przyjął prośbę tę z całą względnością, iaką okazywać zwyki dla Religji wyznawanej przez znaczną część swych poddanych, a zawięzując Sam hojnym datkiem poczet osób dla składki wejść chcących, zbieranie iej w Króle: Polskiem Ministrów Wyznań i Oświ: Publ: poruczyć raczył. Zbytecznem byłoby wystawiać, ile zamiar noszący na sobie cechę Chrześcijańskiej miłości, pomocy naszej iest godzien. Uczynność Polakowi właściwa i przewodniczący Monarchy przykład, przemawiaią mocniej nad inne do serca, a łącząc cel pobożny z położoną w nas ufnością, znajdzie każdy dość silne pobudki, do przyłożenia się w miarę swej możności. Ku ułatwieniu składania tych ofiar wezwani zostali Duchowni, a wszczególności Plebani każdej Parafji Katolickiej do ich przyjmowania i utrzymania rachunków, od których

po upływie sześciomiesięcznego czasu, ściągnięte i na ręce Xiedza Meier przesłane zostaną. — w Warszawie d. 22 Kwietnia 1824 r. (podpisano) Stanisław Grabowski. Sekretarz Generalny Rakiety.

Nabożeństwo żakobne za Duszę ś. p. WJPani Gerszt e i n z w e j g Pulkownikowej, wezoraż odbytem zostało w Kościele OO. Kapucynów. Mszą Wielką Celebrował JW. JX. Manugiewicz Biskup, Sufragan Warszawski, a po Kondukcie, zwłoki w grobie tegoż Kościoła złożone zostały.

Dziś na Smętarzu Powązkowskim pochowane będą zwłoki ś. p. WJPana Macieja Brzezińskiego tutejszego Obywatela.

Romans historyczny *Jadwiga i Jagiello* napisany po Francuzku przez Hrabinę z Tyssenhauzów *Szoazel*, o którym inż powiekrotnie iak najpochlebniej doniosły rozmaite Dzienniki Paryzkie i którego dwie edycje wkrótkim czasie w Paryżu rozkupiono; wkrótce wyjdzie w ięzyku Polskim w Warszawie.

U podpisanego dostać można Fornirunka rzniętego na własnej maszynie z rozmaitego drzewa, niemniej takowy fornirunek rznięć się podejmuie, iezeli który z Panów Fabrykantów *Fortepjanow* lub *Mebli* albotęć inne Osoby życzyłyby go mieć z własnego drzewa, obowiązuąc się z każdej ma danej sztuki chociażby nawet 26 cali miada szrenobści, z cala iednego 9 lub 10 zdatnych fornirunków dostawić, a to za cenę grs 26 od każdego

łokcia kwadratowego, obciążąc rychłą usługę i dobrą robotę. — *Werniki* mieszkający przy ulicy Pokórnej N. 2142.

w Nocy z dnia 17 na 18 b.m. w Mieście Międzyrzeczcu za Poznaniem wybuchnął okropny pożar, który więcej niż 140 Domów obrócił w perzynę. Dla nieszczęśliwych pogorzalców zbierane są składki.

Dnia 27 i 28 Kwietnia, stopni Ciepła 15. D, 29, 18. —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Paryża.

Większa połowa dzienników Paryzkich zaprzecza o rozgłoszonej wieści iż w Sewilli i w Walencji wszczęły się krwawe zaburzenia. — W Madrycie ogłoszono odezwę Ministra Arjono jako naczelnika Policji, zachęcającą do spokojności, a to z powodu zaburzeń tych zapalców którzy usiłowali poburzać do rozbraiania ochotników Królewskich. — Jak jest niebezpieczno przyjmować służących niemających dostatecznych zaświadczeń dobrego sprawowania się, dowiódł nowy przykład. w Sądzie Kryminalnym w Orleanie; zeszłego miesiąca odbywała się sprawa włóczęgi obwinionego o okropne morderstwo. Do domu Żony Furmana *Witry*, wieczorem wszedł Człowiek, gdy gospodarza nie było w tymże domu, a wszyscy już spali. Natchmiast porwał się do owej niewiasty chcąc ją udusić, broniąc się ona, wpadła do otwartej piwnicy, złoczyńca sądząc iż to upadnięcie pozbawi ją życia, zabrał się do szukania pieniędzy, w tym Kobieta w piwnicy zaczęła wzywać pomocy, złoczyńca tam pospieszył i bez litości brzytwą odebrał jej życie, na krzyk Matki, odezwały się jej Dziedzi śpiące w bocznej izbie, to zmarszczyli złoczyńce do nęceczki; w kilka dni został schwytany przez Żandarmów. Pokazało się iż przed kilką laty służył ustejże Kobiety któ-

ra zamordował; wszędzie gdzie służył zle się sprawował i nie miał żadnego dobrego świadectwa. Dla przykładu temu podobnych włóczęgów, będzie ukaranym podług wszelkich praw surowości. — Nawet w czasie ostatniej wojny tak często nie przybywali Kurjerowie z Madrytu do Paryża i nawzajem, iak od 2ch tygodni, jednak (podług niektórych Dzienników) niedzieie się to z powodów Politycznych lecz jedynie z handlowych. — Król Francuzki na mieszkanie do *S. Klu* nieprzedej wyiedzie, aż się ukończą posiadzenia Jzby Deputowanych. — Monitor Paryzki donosi że Król Hiszp: aż w iesieni powróci do Madrytu, a przez lato bawić będzie w Aranhuez, w Eskurjalu w Langrango i w Jdelfonso. — Aktorka Teatru Paryzkiego *Gimnazjum*, Panna *Wirginja* pozwała Redaktora *Dziennika* widowsk Pana *Morys*, za niesprawiedliwą krytykę i odmówienie umieszczenia odpowiedzi na tę krytykę. Sprawa odbywała się przez kilka dni przy nadzwyczajnym natłoku ciekawej Publiczności. *P. Morys* skazany został na opłatę 100 franków.

z LONDYNU.

Słychać iż Król Angiel: wciągu tego lata odbędzie podróż na ląd stały. — Rady, Gabinetowe odbywają się bardzo często w Londynie, co jest powodem do rozmaitych wniosków. — Doszła wiadomość że Algierozycy zabrali okręt Angielski, niektórzy zaś zapewniali że to był Francuzki. — Rozniosła się pogłoska że Lord Byron został zabity w Grecji przez jednego z Suljetów, ale się tonie sprawdza. — 27mioletni Człowiek od urodzenia Głucho-niemym, był użytym do posług stajennych, weszłym miesiącu Koń tak go uderzył kopytem, że postradał przytomność umysłu, i leżo za kilka dni odzyskał siły, poczem gdy jego Pan spotkawszy go na podworzu i zapomniawszy że jest głucho-niemym,

zapytał „Jak się masz?” ten odpowiedział, „iuz mam się lepiej” iekież było i Pana i wszystkich którzy się na to dziwowisko zbiegli, zadziwienie, gdy usłyszeli że przemówił ten który przez lat 27 nie niemówił i nie niesłyszał. Otrzymał tedy to szczęście od kopyta Końskiego. — Inny również ciekawy wypadek wydarzył się przed kilką tygodniami także w Anglii, Szlifierzowi w padła część stali w oko, niemożna jej było dobyć żadnym sposobem, aż nakoniec przyszło do myśli Panu *Abrahamowi* aby do oka w którym była owa stal, przyłożyć znaczną sztukę *magnesu*, a gdy to uskuteczniiono stal z oka wyskoczyła i przylgnęła domagnesu.

OD GRANIC TURECKICH.

Donoszą z *Stambułu* iż w krótko Rada Rossys: P. Minziaki mieć będzie posłuchanie u Ministrów Tureckich. — Przedmiotem powszechnych rozmów i uwag w *Stambule*, jest Posel Angielski *Lord Strangford*, który odebrał od *Dywanu* notę ułożoną w nader mocnych wyrazach. w Tej nocie użala się rząd turecki na nowo, iż Anglicy różnemi sposobami wspierają Greków, a Posel temu nieprzeszkadza, szczególnie obchodzi Turków wojna Anglii z *Algierem*, i tak gorliwe działania *Lorda Byrona* w sprawie Greków; przeto rząd Turecki żąda stanowczej odpowiedzi Posła, czy te dwie okoliczności zdobrem Turcji przez Anglię ułatwione będą. *Lord wysłał gońca do Londynu* z zapytaniem tak ma dalej postępować, naz Turcy oczekują z największą niecierpliwością. — Do zdobycia przez Greków *Twierdzy Koron* najbardziej przyczynił się *Biskup Zerbino*, zachęcał, podawał skuteczne sposoby, a nawet łożył na to cały swój majątek. — *Sultan* mianował kilku nowych *Baszów*, i znowu wydał surowy rozkaz aby iak najspieszniej zaciągano do wojska wszystkich zdolnych do broni,

do zaciągu takowych Ludzi najwięcej przyłożyli się *Baszowie Bośni* i *Skutary*, lecz w *Albanji* nieśmiano nawet ogłaszać rozkazu *Sultana* w obawie aby się niewszczywały zaburzenia. — *Wojsko Tureckie* wcale nieustępuje z *Multan* i *Woloszczyzny*. *Morowa* zarażać ustaie w głębi *Grecji*. —

z NIEMIĘC.

z Początkiem *Kwietnia* w *Bajreuth* otwartą została nowa Szkoła dla młodzieży wyznania *Mojżeszowego*, w której rozmaite nauki dawane będą w języku hebrajskim. — Niedawno przez *Wejmar* przejeżdżał *Arcy Biskup Cefaloński*, *Agatangelo Typaldo* Grek, który unikając niespokojności w swej Ojczyźnie, chce w innych krajach czekać na jej pomyślność. Okazał się on w *Wejmarze* w swym pontyfikalnym ubiorze, mówi do brze po *Włosku*, i ma przy sobie 12 letniego młodzieńca. — *Towarzystwo Rolnicze* w *Wejmarze*, ogłosiło znaczną nagrodę dla tych gospodarzy, którzy najtroskliwiej przyłożą się do rozkrzewiania *Lnu* i *Chmielu*. — w *Królestwie Niderlandzkim* jest ludności 5 milionów, a między temi 390,000 ubogich przez *Instytut Dobroczynny* utrzymywanych, to jest niemogących pracować dla zbytecznej starości 32,000, dla kalectwa 64,000, dla wydarzonych rozmaitych nieszczęśliwych przypadków 44,000, dla zbytnej liczby Dzieci 150,000, dla niemożności dostania roboty 70,000, dla niemożności zarobienia przez nieumiejętność czegokolwiek 30,000. — Jak tylko w *Bruxelli* ogłoszono wyrok *Króla Niderlandzkiego* zezwalający na utworzenie *Towarzystwa Handlowego*, w kilka dni w *Antwerpii* zebrano podpisy na ten cel, zapewniające 10 milionów złotych holenderskich. —

DONIESIENIA.

w Tym samym Ogrodku na *Pradze* blisko

mostu, obok odwachu, dostać będzie można iak w latach dawniejszych tak i w roku liczącym, śmietany słodkiej i kwaśnej, mleka na kufelki prosto od krów i kóz, kurcząt, szparagów, i raków tuczonych, od dnia 1 Maia r. bieżą.; że wiosna dozwala paść się bydłu obficie perzową trawą, mleko jest już tłuste i smaczne. Gdyby sobie kto życzył dla odmiany powietrza mieć pokoiki, więc takowe są na dzień lub miesiące w domu przy tymże ogrodku do wynajęcia. Serwatki podług przepisów WW Doktorów, iakoteż Wód Mineralnych naturalnych i imitowanych Warszaws. za obstalowaniem używać także można.

w Domu JP. Ehlerta przy ulicy Długiej pod Nrem 543, iest do najęcia od Sgo Jana r. b: wraz z Ogródkiem cały dolny Apartament składający się: z dwóch Sal, 4 h Pokoi, 2ch Gabinetów, 1ej Kuchni, 3ch Piwnic, 2ch Drwalni, 1ej Sionki i Góry do chust wieszania. Życzący sobie nająć takowe pomieszkanie, raczy się zgłosić do JP. Baldego tamże mieszkającego.

Pantaljon machoniowy Wiedeński mało używany, Szafa machoniowa nowa, są do sprzedania pod Nr. 590 na dole przy ulicy Długiej w domu Tislera obok Piarów.

Za Powązkowskimi Rogatkami pod Nro 20 iest Ogród z różnem drzewem fruktowym i dwie Stancje, do najęcia na lat 3. Życzący nająć, raczy się zgłosić pod Nr 1851 przy ulicy Zakroczymskiej do JP. Macieja Frelicha. —

w Obwodzie Prasnymskim Woiew: Płockiem, położone dwa Folwarki Osiek górny i Osiek dolny, wraz z wsią zarobna Wulka Osiecka o milę iedną od Pultuska odległe, mają być od S. Jana Chrzciciela roku bieżącego wydzierżawione, z wolnej ręki na lat 3 lub więcej, życzący sobie nabycia tej dzierżawy raczą się zgłosić albo do domu Dziedzicz-

ki Nr 267 przy ulicy Freta, albo do W. Jaworowskiego Kassjera Trybunału w Płocku.

w Dniu 1 Maia r. o godzi: 10 rano w Pradze po Warszawą przy ulicy Zabkowskiej pod Nr 216 zostają sprzedane przez publiczną licytację następujące ruchomości iakoto: łózka, stoliki, ławki, obrazy olejno malowane, lustro, szafy, talerze cynowe, stoły ordynaryjne, a to za gotowe pieniądze; tudzież przy ulicy Franciszkańskiej Nr 1799 na d, 3 Maia r. b. sprzedane zostaną meble i sprzęty zagotowe pieniądze. Fran: Rydecki Kom: Sądor

Dwa Sklepy z piwnicami i stajniami i różne pomieszkania z wygodami, są do wynajęcia od Sgo Jana r. b. w domu pod Nr. 463 przy ulicy Senatorskiej na przeciw Margwilu. O układach dowiedzieć się od Właściciela domu tamże.

Podać się do wiadomości, iż dnia 3 Maia r. b. o godzinie 10 rano przy ulicy Wołowej Nr. 1779, sprzedane będą ruchomości: kanapy, krzesła, szafy, komody, łózka, zegar, stoliki, szrubstakia aż dnia 4 Maia r. b na Targu Rynek Nowego Miasta iakoto: suknie, chuski, kufer, lustro, katarynka i. t. p. za gotowe pieniądze.

Jan Łubęcki Kamornik.

Niżej podpisana poleca się łaskawej publiczności nową założoną Pralnią Kapeluszków Słomkowych i Ryżowych, przyrzeka pomierzną cenę i rychłą usługę, przy ulicy Freta Nr. 251. Helena Gołębiowska.

Dorożka Petersburska mało używana, w iak najlepszym stanie, iest za mierną cenę do sprzedania, dowiedzieć się o niej można na rogu ulic Długiej i Freta, w żelaznym sklepie pod Nrem 280.

Osoba iadąca w miesiącu Czerwca r. b. do Wrocławia lub Drezna, życzy sobie mieć Towarzysza podróży na wspólne koszta. Bliższą wiadomość powziąć można w Kantorze J. G. Schaefer et Comp: przy ulicy Miodowej pod Nrem 482.

Teatr. Jutro po 2 raz nowa romantyczna Trajedia Matka rodu Dobrzyńskich. NB: skrócona.